

Положення про педагогічну практику здобувачів ступеня доктора філософії Донбаської державної машинобудівної академії

1. Загальні положення

Положення про педагогічну практику здобувачів ступеня доктора філософії (далі – аспірант) Донбаської державної машинобудівної академії (далі – Академія або ДДМА) регламентує порядок і форму проходження педагогічної практики аспірантами.

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є одним з етапів професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності, який має за мету закріпити навички практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітнього процесу у вищій школі.

Положення розроблене відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» (зі змінами).

Організатором та базою для проходження педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений аспірант.

2. Мета і завдання педагогічної практики

Метою педагогічної практики аспірантів є набуття та вдосконалення навичок і вмінь навчально-методичної роботи.

2.1. У процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти такими компетентностями:

- предметні знання, що є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю;

- передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності;

- вміння розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші завдання;

- навички критичного аналізу, оцінювання і синтезу нових ідей;

- навички спілкування у діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної

діяльності.

2.2. Програмні результати навчання:

- знати та розуміти методологічні, концептуальні засади організації навчальних занять у вищій школі, викладання фахових дисциплін, діяльності викладача та діяльності здобувачів освіти, теоретико-методичних аспектів організації наукової і педагогічної діяльності;

- вміти аналізувати робочі програми навчальних дисциплін, самостійно планувати структуру навчальних занять та розробляти методику їхнього проведення, здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати освітній процес як взаємодію «викладач-студент», оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблемні ситуації, приймати рішення щодо їхнього розв'язання;

- вміти критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії та дії здобувачів освіти на кожному етапі процесу навчання відповідно до поставленої мети, робити висновки та самостійно приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття, застосовувати методи об'єктивної діагностики отриманих знань;

- вміти організовувати діалогічне спілкування зі здобувачами освіти, застосовувати методи встановлення контакту з ними, стимулювати до активної роботи на заняттях, конструктивно спілкуватись з викладачами під час аналізу проведених навчальних занять;

- оволодіти методикою проведення лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять; новітніми педагогічними технологіями, активними та інтерактивними методами навчання, високою педагогічною культурою та професіоналізмом.

3. Зміст педагогічної практики

3.1. Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі.

3.2. Ознайомлення з робочими програмами, змістом навчальних курсів (за фахом).

3.3. Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.

3.4. Написання планів-конспектів лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять.

3.5. Моніторинг, аналіз та підготовка навчально-методичного забезпечення з дисципліни у вищій школі.

3.6. Проведення різних за формою навчальних занять.

3.7. Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами.

3.7. Організація самостійної роботи студентів.

3.8. Впровадження у освітній процес інноваційних освітніх технологій та

авторських методик.

3.9. Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та навчально-пізнавальної діяльності студентів.

3.10. Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем.

3.11. Відвідування й аналіз навчальних занять провідних викладачів Академії.

3.12. Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять.

4. Організаційні основи педагогічної практики

4.1 Загальний обсяг педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС (120 годин) у п'ятому та шостому семестрах навчання.

4.2. Навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів) становить 70 навчальних годин практики.

На аудиторне навантаження, а саме (читання лекцій (за рішенням кафедри), проведення семінарських, практичних, лабораторних занять відводиться 50 годин загального часу практики.

4.3. Захист практики здійснюється на засіданні кафедри і оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ЄКТС.

4.4. Аспіранту, який не виконав програму практики з поважних причин, за клопотанням кафедри та рішенням проректора з наукової роботи надається право її повторного проходження та захисту протягом сьомого навчального семестру.

4.5. У випадку неможливості проходження педагогічної практики аспірантом у зв'язку із настанням непередбачуваних обставин (воєнний стан, карантин, стихійне явище, надзвичайна ситуація/стан тощо) практика організовується у відповідності до «Положення про порядок проведення всіх видів практик здобувачів вищої освіти ДДМА в особливих умовах».

5. Звітна документація

Після проходження педагогічної практики аспірант подає на кафедру такі документи:

- звіт про проходження практики (містить стислий опис змісту роботи;
- щоденник практики;
- графік проведених навчальних занять;
- відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта.

У відділ аспірантури аспірант подає на наступний день після захисту практики звіт про проходження практики.

6. Права та обов'язки аспіранта

Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження педагогічної практики, звертатись до наукового керівника або завідувача кафедри, вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та порядку проходження практики.

Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право відвідувати заняття провідних викладачів Академії з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.

Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Академії, розпорядженням адміністрації та керівника практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, він може бути відсторонений від проходження практики.

7. Права та обов'язки керівника практики

Загальне керівництво педагогічною практикою аспіранта покладено на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

Безпосереднє керівництво педагогічною практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики аспіранта здійснює науковий керівник, який:

- добирає тематику занять та навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу у плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про навчально-методичну роботу аспіранта під час проходження практики.